

Jačanje vladavine prava na temelju bolje osviještenosti, godišnjeg ciklusa praćenja i učinkovitije provedbe

Bruxelles, 17. srpnja 2019.

Komisija je danas, na temelju iskustava stečenih od 2014. i savjetovanja održanih od travnja ove godine, donijela odluku o nizu mjera za daljnje jačanje vladavine prava u Europi. Komisija se tijekom proteklih pet godina morala suočiti s nizom izazova povezanih s vladavinom prava u Europskoj uniji. Europski projekt temelji se na kontinuiranom poštovanju vladavine prava. To je preduvjet da građani uživaju prava koja su im zajamčena pravom Unije i za uzajamno povjerenje među državama članicama. Danas objavljeni rezultati istraživanja Eurobarometra o mišljenju javnosti pokazuju da više od 80 % građana smatra da je vladavina prava vrlo važna i da ju je potrebno poboljšati. Većina građana (89 %) smatra da je potrebno poštovati vladavinu prava u svim državama članicama EU-a.

Prvi potpredsjednik Frans **Timmermans** danas je izjavio: *Sud Europske unije nedavno je potvrdio da je vladavina prava ključna za funkcioniranje EU-a. Njezine je važnosti svjesna i velika većina građana EU-a. Međutim, u proteklih je pet godina napadana na nekoliko načina. Europska komisija se raspoloživim mjerama predano borila protiv tih napada te će i dalje nastaviti s borbom. Danas smo odlučili dodatno ojačati naše instrumente radi promicanja, zaštite i provođenja vladavine prava.*

Komisija danas utvrđuje **konkretne inicijative razvrstane u tri stupa: promicanje kulture vladavine prava, sprečavanje problema u vezi s vladavinom prava i učinkoviti odgovori na kršenje vladavine prava.** *Europska komisija kao čuvarica Ugovora ima jedinstvenu ulogu. Međutim, sve institucije Unije i države članice odgovorne su za osiguravanje poštovanja vladavine prava kao temeljne vrijednosti naše Unije. Osim toga, za učinkovit odgovor potrebna je i potpora civilnog društva. Komisija također poziva sve dionike na djelovanje.*

Kako bi promicala kulturu vladavine prava diljem Europe, Komisija će organizirati poseban godišnji dijalog s civilnim društvom. U potpunosti će iskoristiti mogućnosti financiranja kako bi osnažila dionike, uključujući civilno društvo, radi promicanja vladavine prava te uspostaviti namjensku komunikacijsku strategiju. Komisija će ojačati suradnju s Vijećem Europe i drugim međunarodnim organizacijama, kao i s pravosudnim mrežama i nacionalnim parlamentima. Komisija poziva Europski parlament, Vijeće i države članice da u potpunosti sudjeluju u tom postupku.

Kako bi spriječila pojavu problema povezanih s vladavinom prava, Komisija je odlučila uspostaviti **ciklus revizije vladavine prava, uključujući godišnje izvješće o vladavini prava** kojim su obuhvaćene sve države članice EU-a. Taj dodatni sustav olakšat će rano otkrivanje novih problema u vezi s vladavinom prava bez obzira na to gdje se pojavljuju. Komisija će produbiti praćenje razvoja vladavine prava i pozvati sve države članice da se uključe u razmjenu informacija i dijalog, među ostalim putem mreže nacionalnih osoba za kontakt. Na temelju godišnjeg izvješća trebalo bi poduzeti dodatne korake u suradnji s Parlamentom i Vijećem. Komisija će dodatno razviti Pregled stanja u području pravosuđa u EU-u i ojačati dijalog s drugim institucijama EU-a, državama članicama, europskim političkim strankama i dionicima.

Ako mjere ranog otkrivanja i prevencije ne budu učinkovite, Komisija će radi **učinkovitog zajedničkog odgovora na povrede vladavine prava nastaviti u potpunosti primjenjivati svoje provedbene ovlasti.** Također će usvojiti strateški pristup postupcima zbog povrede prava i prema potrebi upućivati predmete Sudu Europske unije. S obzirom na vremensko ograničenje takvih predmeta, Komisija će prema potrebi zatražiti privremene mjere i ubrzane postupke. Konstruktivno će podupirati države članice u smirivanju stanja i dosljednom rješavanju problema u području vladavine prava na održiv način. Osim toga, Komisija poziva Europski parlament i Vijeće da razmisle o kolektivnom pristupu upravljanju predmetima iz članka 7. UEU-a s jasnim postupovnim pravilima.

Vladavina prava: zajednička vrijednost svih Europljana

Rezultati istraživanja Eurobarometra o mišljenju javnosti objavljeni danas pokazuju da građani pridaju veliku važnost poštovanju vladavine prava:

- više od 80 % građana važnom smatra učinkovitu sudsku zaštitu neovisnih sudova, jednakost pred zakonom, primjerenu istragu i kazneni progon korupcije

- više od 80 % građana izjavilo je da se vladavina prava mora poštovati u svim državama članicama
- više od 80 % građana EU-a podupire poboljšanja u području ključnih načela vladavine prava
- većina građana (56 %) smatra da nisu dovoljno informirani o stanju vladavine prava.

Eurobarometar također pokazuje snažnu potporu ulozi medija i civilnog društva u pozivanju vladajućih na odgovornost, a više od 80 % građana smatra da je važno da mediji i civilno društvo mogu slobodno djelovati i kritizirati vladu bez opasnosti od zastrašivanja.

Kontekst

U svojoj Komunikaciji od 3. travnja 2019. Komisija je predstavila pregled postojećih instrumenata vladavine prava i pokrenula savjetovanje o potrebnim reformama. Zaprimito je više od 60 pisanih doprinosa i u institucijama EU-a održane su rasprave s državama članicama, međunarodnim organizacijama, pravosudnim mrežama, civilnim društvom i akademskom zajednicom. U današnjoj Komunikaciji povelu se računa o tim raspravama.

Europska unija temelji se na skupu zajedničkih vrijednosti koje uključuju temeljna prava, demokraciju i vladavinu prava. One su temelj naših društava i zajedničkog identiteta. Demokracija ne može opstati bez neovisnih sudova koji jamče zaštitu temeljnih prava i građanskih sloboda ni bez aktivnog civilnog društva i slobodnih medija koji štite pluralizam.

Vladavina prava izravno utječe na sve građane: ona je preduvjet za osiguravanje jednakosti pred zakonom i zaštite prava pojedinaca, za sprečavanje zlouporabe ovlasti javnih tijela te za osiguravanje da donositelji odluka snose odgovornost. Vladavinom prava određuje se način na koji se donose zakoni o odgovornosti, primjenjuju li se pravedno i koliko su učinkoviti. Ona obuhvaća i institucionalne aspekte poput neovisnih i nepristranih sudova te diobe vlasti.

Dodatne informacije

[Komunikacija o vladavini prava od 3. travnja](#)

[Komunikacija o vladavini prava od 17. travnja](#)

[Istraživanje Eurobarometra o vladavini prava, uključujući izvješće, informativne članke za pojedine zemlje i infografike](#)

[Doprinosi raspravi o vladavini prava](#)

IP/19/4169

Osobe za kontakt s medijima:

[Christian WIGAND](#) (+32 2 296 22 53)

[Tim McPHIE](#) (+ 32 2 295 86 02)

Upiti građana: [Europe Direct](#) telefonom na [00 800 67 89 10 11](#) ili [e-poštom](#)

Related media

 [Read-out of the College meeting by Frans Timmermans, First Vice-President of the EC, on further strengthening the rule of law in the EU](#)